

Duchovní cvičení – 3.6. 2008

Komunitní spolupráce na Božím díle.

Povolání člověka k činnosti na díle sv. Trojice

- *„Ježíš mu odpověděl: "Tak dlouho jsem s vámi, Filipe, a ty mě neznáš? Kdo vidí mne, vidí Otce. Jak tedy můžeš říkat: Ukaž nám Otce? Nevěříš, že já jsem v Otci a Otec je ve mně? Slova, která vám mluvím, nemluvím sám od sebe; Otec, který ve mně přebývá, činí své skutky. Věřte mi, že já jsem v Otci a Otec ve mně; ne-li, věřte aspoň pro ty skutky! (Jan 14,9-11) ...Milujete-li mne, budete zachovávat má přikázání; a já požádám Otce a on vám dá jiného Přímluvce, aby byl s vámi navěky - Ducha pravdy, kterého svět nemůže přijmout, poněvadž ho nevidí ani nezná. Vy jej znáte, neboť s vámi zůstává a ve vás bude." (Jan 14,13-17)*

Život Nejsvětější Trojice je jedno veliké tajemství, stejně jako každý z nás jsme tajemstvím pro druhého. Avšak Janovo evangelium nám odkrývá jaké vztahy panují uvnitř Svaté Trojice. Ježíš představuje svoji identitu. Jeho identitou je Otec a Přímluvce¹ Duch svatý. Každá osoba ve sv. Trojici je tedy identitou pro ostatní. Jeden bez druhého nemůže existovat ani žít. Každý je sice rozdílnou osobou, ale jsou jednotní v tom, společně být, chtít i činit. A jejich jednota je tak hluboká, že vytvářejí jednoho Boha, který má jednu vůli, společný život, jedny skutky.

Každá osoba je rozdílná se svými specifickými projevy, jak nám je odkrývá Písmo svaté. Otec počátek a základ všeho, Syn věčně rozený Otcem i poslaný vůli všech, aby se stal člověkem a svojí smrtí a vzkříšením spasil člověka a Duch svatý, který věčně vychází z Otce i Syna, naplňuje vztahy uvnitř svaté Trojice i celý svět. Co je tedy základem této hluboké jednoty? Láska jedné osoby ke druhé. Ze své vzájemné lásky, která je osobou a která z nich vyvěrá, tvoří člověka (jedinou vůli), aby sdíleli s ním své štěstí. Když však člověk zhřeší, Bůh připravuje plán na jeho záchranu. Posílá svého Syna a když Ježíš

1 (řec. Παρακλητος] Paraklétos), což se dá přeložit jako pomocník, obhájce, tedy osoba, která zjevuje a obhajuje Ježíše.

odchází, Duch svatý pokračuje v jeho díle a nepřestává naplňovat svět Boží přítomností. Jeho touhou je totiž spása lidí, tedy návrat ztraceného syna do ráje (Lk 14,20).

Když jej stvořil, dal mu účast na svém díle, svěřil mu starost o druhé lidi i svět. Duch svatý pokračuje v tomto díle, obdarovává člověka s dary, zapaluje jej pro Boží věc a očekává, že je člověk využije pro splnění svého životního úkolu.

1 Kor 12

- *„Jsou rozdílná obdarování, ale tentýž Duch; rozdílné služby, ale tentýž Pán; a rozdílná působení moci, ale tentýž Bůh, který působí všechno ve všech.“ (1 Kor 12,4-6)*

Sv. Pavel píše o darech Ducha, protože určití lidé v Korintu měli problém s tím, že se vyvyšovali nad druhé pro své schopnosti. To je následek naší hříšnosti, neboť dary a charismata, které dostáváme od Boha, mají sloužit druhým. Protože *„jsou rozdílná obdarování, ale tentýž Duch; rozdílné služby, ale tentýž Pán; a rozdílná působení moci, ale tentýž Bůh, který působí všechno ve všech.“ (1 Kor 12,4-6).*

Člověk je tedy nástrojem. Bůh mu dává dary ke společnému užitku, i když počítá s tím, že ne vždy je člověk využije tak jak by bylo potřeba. Avšak hřích dokáže Bůh využít k tomu, aby člověka přivedl ke spáse. Stejně tak Bůh pro budoucí pokolení využil toho, že v Korintské církevní obci byly takové problémy. Kdyby nebyly, dnes bychom nečetli tyto řádky Písma svatého.

Pavel mluví o jednotě, která je tvořena tím, že každý dostal různé dary ke společnému užitku. Proto se můžeme považovat za jedno tělo, kde každý má svoji funkci. Všichni nemůžou dělat všechno, ale každý je odpovědný za to, co mu Pán svěřil a to by měl dělat s velikým zápalem a s využitím svých nejlepších vlastností a schopností. Protože sám Pán říká ve Zjevení 3,15-16 - *„Vím o tvých skutcích; nejsi studený ani horký. Kéž bys byl studený anebo horký! Ale že jsi vlažný, a nejsi horký ani studený, nesnesu tě v ústech.“* A toto je velmi varující. Být zapálený je jedna z nutností i Božích požadavků. Kdyby Bůh nebyl zapálený láskou, nestvořil by svět pro člověka i člověka samotného. A stejně tak by bojoval o jeho záchranu, když jej podvedlo vlastní dítě, které

se vzepřelo proti němu.

Víme však, že dítě miluje, když se cítí milováno. Proto pokud chceme dobře využít darů, nerozpustit se v druhých, neslít se s nimi, musíme zůstat osobou, která si je vědoma své důstojnosti (identity milovaného Božího dítěte). Která ví, že když něco pokazí, přestože se snažila o lásku, dostane novou šanci. Protože *„i kdybych rozdal všecko, co mám, ano kdybych vydal sám sebe k upálení, ale lásku bych neměl, nic mi to neprospěje.“* (1 Kor 13,3). Jsme totiž obdarovanými dětmi, povolání k úkolu, který však plníme ve společenství s druhými. Proto ono *„Žít a pracovat dohromady je pro nás salesiány základním požadavkem a bezpečnou cestou k uskutečnění našeho povolání.“* (Stanovy 49). Základem všeho je však láska.

Spolupráce na Božím díle

„Žít a pracovat dohromady je pro nás salesiány základním požadavkem a bezpečnou cestou k uskutečňování našeho povolání. Proto vytváříme komunity, v nichž se tak milujeme, že se v rodinném duchu o vše dělíme a vytváříme společenství osob. V komunitě se odráží tajemství nejsvětější Trojice; v ní nalézáme odpověď na hluboké tužby srdce a stáváme se pro mládež znamením lásky a jednoty.“ (Stanovy 49)

Mluvili jsme o sv. Trojici. Rozdílné osoby, ale společné dílo, společné chtění, společný život. To vše se sjednocuje skrze lásku. Láska je tedy jejich jednotícím prvkem. Láska však nemůže existovat bez sdílení se, bez toho, aniž víme o hlubokých tužbách druhého, aniž máme úctu k osobě druhého se všemi jeho dary i způsobem života. Protože osoba je vždy tajemná. Vždy je velikým tajemstvím a spolupráce a život s ní je možný pouze tehdy, kdy se sdílí, kdy odkryje svá tajemství, své tužby apod.

Duch svatý pracuje s tímto naším tajemstvím i s našimi tužbami. Ví přesně, co je třeba udělat, abychom došli spásy, abychom se naučili milovat i abychom rozvinuli hřivny svého života. Proto je potřeba, abychom s ním spolupracovali. Ne na velikých dílech, která jsou mimo nás (objekt), ale na jeho díle – na našem vlastním já. Boží vůli je totiž, aby byl každý spasen (srov. 1Petr 2,2), tedy i já. Dary, které jsme k tomu dostali, nejsou jenom pro nás, ale pro

ostatní, protože Bůh využívá darů, které nám svěřil ke spáse druhých. Zde není místo pro žárlivost, protože druhým můžeme pomoci ke spáse pouze tehdy, budeme-li spolupracovat s Duchem svatým, aby mohl dovést spasitelné dílo do konce. To je Boží velkorysost, že s člověkem sdílí i to, co by mohl udělat sám. Důvodem je, že chce své dítě naučit lásce, životu apod.

Proto dary se kterými vstupujeme do komunity jsou prostředkem k jejímu vytvoření a hranicemi, které určují míru naší odpovědnosti v komunitě i před světem. Pokud víme o tom, jaké dary jsme v životě dostali od Boha, tyto dary nám pomáhají odkrývat Boží vůli v našem osobní životě, protože všechny své hřivny musíme rozmnožit (rozvinout) (srov. Lk 19,11-26). Komunita nám v tom má pomáhat, ale my nemůžeme zodpovědnost za svůj vlastní rozvoj přenést na ni. Sdílení se o plánech, více, či méně promodlených, je prostředkem k tomu, aby nám členové komunity mohli pomoci i aby nám mohli pomoci odkrýt osobní dary, životní úkoly i zodpovědnost za ně. Musíme však jasně sdělit své touhy, požadavky i plány, aby se druzí mohli zapojit a podílet se na díle. Aby od díla jednotlivce vzniklo dílo společné. Avšak při společném díle se nemůže mluvit pouze o pomoci, tam je potřeba, aby všichni, kdo se chtějí na něm podílet, byli plně zainteresovaní. Zainteresovanost vznikne tehdy, když známe cíl, pro který jsme se zapálili. Proto jde také o to, představovat osobní plány tak, aby druzí mohli pochopit cíl a mohli se zapálit pro Boží dílo. Zde je kořen důvodu, proč naše díla někdy nefungují. Protože velmi málo mluvíme o cílech, plánech, požadavcích, touhách i způsobu rozvoje své osobnosti.

Sv. Trojice je velmi dobrým příkladem spolupráce v týmu. Jedno bytí, jedno dílo, jedno chtění, jedny skutky. Jejich základem je nekonečná láska a principem (základem) je Bůh Otec, podobně jako základem každé komunity je ředitel, který má animovat jednotlivé členy komunity (srov. Stanovy 55). Aby však mohl dobře animovat, musí vědět velmi mnoho o jemu svěřených spolubratřích – o jejich darech, tužbách, plánech a společně s nimi vytvářet plán jejich osobního rozvoje a způsob splnění jejich životního úkolu. Na základě těchto znalostí může podpořit nebo nepodpořit dílo.

Musíme však znovu zdůraznit, že každý sám budeme zodpovědní za to, jak

jsme využili dary – hřivny svého života (srov. Lk 19,11-26), jak jsme spolupracovali s Duchem svatým (srov. 1Kor 3,16). Proto když jsme o něčem přesvědčeni, že to Pán od nás očekává, nemůžeme zodpovědnost za to přenést na někoho jiného nebo na komunitu. Můžeme pouze očekávat a modlit se, aby nám Pán ukázal „příhodný čas“ (srov. Kaz 3,1), tedy musíme být vnímavý na Boží čas, kdy se dílo může rozvíjet, protože Pán pro to připravil půdu.

Naše díla určuje Bůh, proto odkrývejme i spolupracujme s ním a nesněme o možných velikých dílech o naší egoistické seberealizaci, ale jako Boží děti se realizujme v Bohu a hledejme pouze jeho vůli.

K tomu nám může pomoci i směr, který mimo jiné naznačila 26. generální kapitula:

Chceme-li dostát nárokům našeho povolání, přistoupit na výzvy, které nám situace klade a vydat se směrem další cesty, je nezbytné změnit mentalitu a modifikovat struktury tím, že přejdeme:

- a) od mentality rolí přímého řízení k mentalitě evangelizační přítomnosti mezi mládeží;
- b) od evangelizace prostřednictvím nesouvislých iniciativ k systematickému a integrálnímu plánu;
- c) od individualistické mentality ke komunitnímu stylu, který do hlásání Ježíše Krista zapojuje mladé, rodiny a laiky;
- d) od pastorační soběstačnosti ke sdílení projektů místních církví;
- e) od hodnocení účinnosti naší přítomnosti podle toho, jak si nás ostatní váží, k jejímu hodnocení podle věrnosti evangeliu;
- f) od kulturní nadřazenosti k pozitivnímu přijetí kultur, které se liší od vlastní;
- g) od pojetí salesiánské rodiny jako pouhého prostoru setkávání, poznávání a výměny zkušeností k úsilí, aby se salesiánská rodina stala skutečným apoštolátním hnutím pro dobro mládeže;
- h) od modelu evangelizace, jejímž cílem je pouze proměna jednotlivce, k evangelizaci, jejímž cílem je rovněž proměna společenských a politických struktur.²

² ACG 401 – Závěrečný dokument 26. generální kapituly. Květen 2008, s. 23.